

Sammen kan vi mere

Forslag 2

SIND Hovedstaden foreslår, at HB genovervejer fordele og ulemper ved, at SIND søger om optagelse i Danske Patienter (DP) for herefter at tage stilling til, om SIND skal søge om medlemskab af Danske Patienter. Dette skal være sket senest ved HBs møde november i 2024.

Begrundelse for forslag om optagelse i Danske Patienter (DP)

I marts 2021 besluttede HB, at SIND ikke skal søge om medlemskab af Danske Patienter (DP).

Begrundelserne for dette var dengang, ”at Danske Patienters struktur giver os en meget begrænset mulighed for at øve indflydelse, og at udgiften (bl.a. derfor) er for høj”.

Det er rigtig, at ”medlemsudgiften” er relativt høj (ca. 100.000 kr.), men vores vurdering er, at den her i 2024 er det værd, ligesom vi ikke ser DPs struktur som en hindring for at øve indflydelse - tværtimod!

Ved at være medlem af DP har vi større mulighed for at påvirke DPs politik på psykiatriområdet samt selv være med til at sætte dagsordenen.

Kort resumé af hovedargumenter for optagelse i DP

- DP har i alt 25 medlemsorganisationer – hovedsageligt indenfor det somatiske område. Det psykiatriske område er repræsenteret ved 3 medlemsorganisationer: Bedre Psykiatri, Depressionsforeningen og Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade (LMS). Ved SINDs medlemskab af DP vil det psykiatriske område derfor blive styrket.
- DP driver et ”Videns- og Kompetencecenter for Brugerinddragelse i Sundhedsvæsenet”, som indsamler, vurderer og formidler viden og erfaringer om inddragelse af patienter og pårørende. SIND vil kunne bidrage yderligere med indsigt og levede erfaringer fra de psykiatriske og psykosociale perspektiver, herunder fremhæve og styrke recovery-perspektivet.
- DP har fast repræsentation i en række permanente råd og udvalg.
- Når sundhedsstrukturkommissionens rapport og de politiske beslutninger skal udmøntes, vil SIND gennem DP kunne være med til at sikre, at mennesker med psykiske lidelser ikke bliver glemt.
- DP’s formål viser tydeligt fokusering på patienter og pårørende.
- DP har 35 formulerede politiske holdninger, som hænger godt sammen med SINDs formål, idet DP forholder sig til sundhedsvæsenet ud fra patienternes og de pårørendes perspektiv.

I det følgende beskriver vi DP nærmere og vil underbygge vores forslag om et medlemskab af DP.

Organisering

DP har patient- og pårørendefokus og et overvejende nationalt sigte.

DP har overtal af somatiske patientforeninger, hvilket i sig selv er et argument for at bibringe ekspertise fra mennesker berørt direkte eller indirekte af psykiske lidelser/mistrivsel

DP består af 25 foreninger, der alle sidder i repræsentantskabet og har én stemme hver ved det årlige repræsentantskabsmøde. Beslutning om optagelse af medlemmer tages af repræsentantskabet med to tredjedele flertal af alle stemmeberettigede.

Foreninger repræsenterende psykiatriske ptt. eller deres pårørende er aktuelt Bedre Psykiatri, Foreningen spiseforstyrrelser og selvskade (LMS) og Depressionsforeningen - 3 ud af de 25. Ved et medlemskab vil SIND altså blive den fjerde ud af i alt 26 organisationer.

8 ud af 25 foreninger er repræsenteret i forretningsudvalget (heraf 2 suppleanter). Medlemmer inkl. formand kan genvælges 2 gange og dermed maksimalt sidde i forretningsudvalget i 6 år. Her er der aktuelt kun én organisation, der repræsenterer det psykiske område (Bedre Psykiatri). Vi ser gerne, at forretningsudvalget får repræsentation af SIND som i modsætning til Bedre Psykiatri også er en patientforening og selvfølgelig også gerne, at der er repræsentation af mere end én forening med fokus på psykiatriske patienter og deres pårørende. Vi vil fx kunne benytte os af og udbygge vores gode samarbejde med Bedre Psykiatri, for sammen med dem at skabe positive resultater til gavn for psykiatriske patienter og deres pårørende.

ViBIS

DP har ViBIS: "Videns- og Kompetencecenter for Brugerinddragelse i Sundhedsvæsenet", som indsamler, vurderer og formidler viden og erfaringer om inddragelse af patienter og pårørende. Her vil SIND kunne bidrage med indsigt og levede erfaringer fra de psykiatriske og psykosociale perspektiver, herunder fremhæve og styrke recovery-perspektivet. ViBIS udarbejder fx rapporter og anbefalinger om sammenhæng i sundhedsvæsenet, ulighed i sundhed, brugerinddragelse, psykisk sygdom og forebyggelse. Desuden faciliterer ViBIS sammen med regionerne netværk for brugerrepræsentanter i sundhedsklyngerne.

DP står - evt. sammen med andre samarbejdspartnere - for adskillige undersøgelser, analyser og statistikker, der er nyttige i arbejdet med at informere, påvirke og argumentere – senest: "At være pårørende i Danmark, en kvalitativ analyse af pårørendes erfaringer fra et hverdagsperspektiv" fra 2024.

DP repræsentation

DP har ca. 250 repræsentanter i diverse nationale og regionale styregrupper, råd, nævn og udvalg, bl.a. i styregruppe under Sundhedsstyrelsen og Sundhedsministeriet samt i råd under Danske Regioner og i Patienterstatningen.

Danske Patienter har fast repræsentation i en række permanente råd og udvalg – for eksempel Regionernes Patientinddragelsesudvalg (PIU) og i Regionernes Medicinråd, men udpeger også repræsentanter ad hoc til midlertidige arbejdsgrupper og udvalg. Herigennem vil SIND få mulighed for tydeligere at dagsordenssætte forholdene for og inddragelsen af patienter med psykiske lidelser og deres pårørende.

DP, PIU og Sundhedsstrukturkommissionen

Et sandsynligt scenarium er, at PIU - på baggrund af sundhedsstrukturkommissionens rapport og de politiske beslutninger - i fremtiden vil blive en af mange aktører i udmøntning og udvikling af det regionale og nære sundhedsvæsen og dermed kommer til at påvirke kvaliteten af patient- og pårørendeinddragelse. Det betyder potentielt store ændringer i strukturerne, der understøtter både forebyggelse, behandling og recovery.

Vi ser en mulighed for, at SIND gennem Danske Patienter kan være med til at sikre, at mennesker med psykiske lidelser ikke bliver glemt i denne omstilling.

Sundhedsstrukturkommissionens redegørelse forventes at blive offentliggjort i løbet af juni måned.

Kommissionens opgave er/har været at udarbejde et beslutningsgrundlag for politikerne, der opstiller og belyser modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet.

Modellerne skal understøtte et sammenhængende sundhedsvæsen med en opgavefordeling mellem sygehuse og det nære sundhedsvæsen, der sikrer, at patienten kommer i centrum. Det nære sundhedsvæsen skal desuden udbygges, så flere borgere bliver behandlet i eller tæt på hjemmet. Derudover skal den geografiske og sociale ulighed i sundhed nedbringes, sundhedsvæsenet skal være mere bæredygtigt, og det skal understøtte frit valg og patientrettigheder.

Kommissionen skal også forholde sig til strukturen for almen praksis, den regionale struktur, digitale løsninger og IT-infrastruktur, sundhedsvæsenets finansiering samt kultur og ledelse.

At Danske patienter er involveret i strukturkommissionens arbejde fremgår fx af publikationen "Afrapportering – Patienter og pårørendes oplevelser med og ønsker til sundhedsvæsenet. Hovedpointer fra feedbackmøder med patienter og pårørende, juni 2023. Til Sundhedsstrukturkommissionen." ViBIS, august 2023.

DP's formål

DP's formål viser tydeligt fokusering på patienter og pårørende, som vi berørte i indledningen.

Formålene er som følger:

- At sikre patienter og pårørende bedst mulige vilkår i behandlingssystemet.
- At formulere generelle, tværgående og ikke-diagnosespecifikke synspunkter og politikker på vegne af Danske Patienters medlemsorganisationer inden for det sundhedspolitiske område.
- At repræsentere patienter og pårørende over for statslige, regionale og kommunale myndigheder med videre.
- At være talerør for patienter og pårørende over for offentligheden og styrke patienterne og de pårørendes synlighed.
- At styrke samarbejdet mellem Danske Patienters medlemsorganisationer til gavn for patienter og pårørende.
- At styrke samarbejdet med andre nationale og internationale organisationer til gavn for patienter og pårørende.

Formulerede holdninger

DP har 35 formulerede politiske holdninger, som hænger godt sammen med SINDs formål. En række af dem inkluderer eksplicit mennesker med psykisk sygdom. SIND vil kunne bidrage med inkludering af psykiatrispektiver i flere af de politiske holdninger, hvor disse ikke er nævnt, og kan desuden bidrage til at kaste lys på flere politiske holdninger, fx retspsykiatri.

DP's politiske holdninger er formuleret og udarbejdet i tæt samarbejde med medlemsforeningerne og er udtrykt som politiske standpunkter. Alle politikker forholder sig til sundhedsvæsenet ud fra **patienternes og de pårørendes** perspektiv.

Hvorfor være medlem af DP, når vi er medlem af Danske Handicaporganisationer (DH)?

Selvom, der er overlap mellem DPs og DHs politiske holdninger eller mærkesager, er der også store forskelle: Danske Patienter har i modsætning til DH særlig fokus på patienter, pårørende og på inddragelse af disse i en dansk kontekst.

DP's fokus er altså patienter og pårørende til patienter, mens DH fokuserer på det brede handicapbegreb og forholdene for mennesker med handicap. De to grupper er ikke nødvendigvis adskilte, men ligesom man kan være patient uden at have et handicap, kan man være handicappet uden at være patient.

Vi ser ikke et medlemskab af DP som en erstatning for medlemskabet af DH men som et fokuseret tilvalg. Et tilvalg, der giver mulighed for mere målrettet at kunne gøre vores indflydelse gældende ift. psykiatriske patienter og deres pårørende, end tilfældet er gennem DH's arbejde.

Pris for medlemskab og indstigningsordning

Medlemmer betaler årligt et grundbeløb og derudover en sats for hvert medlem/fast bidragsyder. Priserne fremskrives hvert år med inflationen.

Nye medlemmer betaler ikke grundbeløbet det første år, men kun satsen for medlemmer/faste bidragsydere. Det andet år betales der halvt grundbeløb samt satsen for medlemmer/faste bidragsydere.

I 2024 betaler alle medlemmer foruden et grundbeløb på 37.497 kroner en sats på:

- Op til 50.000 medlemmer/faste bidragsydere: ca. 7,5 kroner pr. medlem/fast bidragsyder.
- 50.000 - 100.000 medlemmer/faste bidragsydere: ca. 6,5 kroner pr. medlem/fast bidragsyder.
- Over 100.000 medlemmer/faste bidragsydere: ca. 4 kroner pr. medlem/fast bidragsyder.

Afslutning

På baggrund af ovenstående gennemgang henstiller vi til, at landsmødet træffer beslutning om, at hovedbestyrelsen genoverveje fordele og ulemper ved, at SIND søger om optagelse i Danske Patienter

(DP) for herefter at tage stilling til, om SIND skal søge om medlemskab af Danske Patienter. Dette skal være sket senest ved HBs møde november i 2024.

Kilder:

<https://danskepatienter.dk/>

<https://handicap.dk/>

HBs indstilling

HB indstiller forslaget til vedtagelse.